

úgy adjuk nekik. Igen ám, de ott a cica is, ő is szereti a faggyút! Akkor hát hogyan etessük kis madarainkat? Csináljunk madár-etetőt. Felrajzolom a táblára (esetleg természetben szemléltetem), hogyan kell elkészíteni. Ezt azután nem közelítheti meg a cica sem! Bezzeg vásik rá a foga, de nem tud felmászni rá még ő, a légtornász sem! Szeressük a kis hasznos madarakat, hiszen nekünk dolgoznak, nekünk tesznek hasznot áldásos munkájukkal. Háláljuk meg nekik jóságukat! (Közös osztály-etetőt készítünk, a tanulók főlváltva hozzák az eleséget, s ők maguk helyezik el az etetőben.)

III. Összefoglalás. a) Az olvasmány tartalmának rövid elmondatása. Néhány nap múlva számoljanak be arról írásban, mit láttak az etetőn?

1947. január 2. hete.

Általános iskola IV. osztály.

A tanítás anyaga: Az őzbak halála című olvasmány tárgyalása.

Nevelési cél: A szülői szeretet még az állatban is megvan.
Szemléltetés: Az őz képe.

Vonalkozás: Természetrajz = az őz életmódja.

V á z l a t.

I. Előkészítés. Hangulatkeltés. A téli hideg megsanyargatja az erdő vadjait is. Milyen az erdő élete? Csend, lopva óvakodó állatok suhanak tova táplálék után... De hol van most táplálék?

b) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. Az olvasmány bemutatása.

b) Megbeszélés az olvasmány után, kinek mi tetszett, miért?

c) Tárgyalása és olvasása gondolatesoportonként:

1. Az őzbakot halálós lövés éri.

2. Az árván maradt őz-család fájdalmának és a ragadozók lakmározásának leírása.

d) Elmélyítés. Mennyi ellensége is van az ártatlan, nekünk csak hasznot hozó állatoknak. Szenvednek ők is, örökös rettegés az életük... Még az ember is életükre tör... Tudta-e az a vadász, mit csinált? Ha tudta volna!?

3. Az olvasmány tartalmának elmondása.

d) Alaki tárgyalás. A mondat alánya főnév, névmás, melléknév.

III. Összefoglalás. Példamondatok elemzése a mondat alanyát vizsgálva.

1947. január 2. hete.

Általános iskola IV. osztály.

A tanítás anyaga: test, lap, sík- és görbe lapok.

Szemléltetés: A kocka és henger lapjai.

Megfigyelések: A tanterem falainak, padlójának, mennyezetének határlapjai. A kályha határlapjai.

V á z l a t.

I. *Előkészítés.* a) Érdeklődéskeltés. A méréstannak is van ábécéje. Mivel foglalkozik a mértan?

b) Célkitűzés.

II. *Tárgyalás.*

Ahol az asztal áll, oda nem állíthatjuk ugyanakkor a kályhát, mert az asztal elfoglalta a helyet a térben.

Azokat a tárgyakat, melyek a térnek egy részét elfoglalják, *testeknek* nevezzük. (Testek: az asztal, szekrény, kályha, könyvestáska stb.)

A térnek minden oldalról bezárt részét *testnek* nevezzük.

A testnek 3 irányú kiterjedése van: hosszúság, szélesség, magasság.

A test határai a *lapok*. A lapnak két kiterjedése van: hosszúság, szélesség.

A lapot vonal (él határolja). A vonalnak csak hosszúsága van.

A vonal vége a pont, ennek kiterjedése nincs.

A lapok kétfélék: síklap, ha a vonalzót egész hosszában rá tudjuk fektetni;

görcelap, ha a vonalzót nem lehet minden irányban egész hosszában hozzá illeszteni.

Gyakorlatok: (Összekötve méréssel).

Mutassanak a teremben egyenes- és görcelapokat!

Milyen lapok határolják a tantermet? Fektessék rá a vonalzót!

Milyen az asztal lapja? A pad lapja? Miért?

Milyen lapok az asztaltáblák?

Nevezzenek meg olyan tárgyakat a tanteremben, amelyeket síklapok határolnak!

Mondjanak olyan testet, amelyet sík és görcelapok határolnak!

Mutassanak sík és görcelapot a kályhán!

1947. január 2. hete.

Általános iskola V. osztály.

A tanítás anyaga: Kozma Andor: Jézus a vendég e. legenda.

Nevelési cél: Az erős hit meggyógyítja még a beteget is. Aki hisz Krisztusban, azzal vele van Krisztus, ha nagy szükségben segítségül hívja, az Isten Fia meglátogatja.

Kapcsolat: Hitvallással: Jézus Krisztus.

V á z l a t.

I. *Előkészítés.* a) Számonkérés. A szegény asszony könyve című költemény felújítása.

b) Célkitűzés.

II. *Tárgyalás.* a) Az író (Kozma Andor) bemutatása. Sz. 1861-ben. Arany hagyományainak ápolója, legkiválóbb hazafias költőnk.

b) A költeményre hangolás. Sokszor, ha bajunk van, fohászkozunk a jó Istenhez. Ha hiszünk benne, megsegít.

c) A költemény bemutatása.

d) A költemény bemutatása által keltett élmény megbeszélése.

e) A költemény gondolatsoportonkénti tárgyalása.

A szegény vendégül hívja imájában Jézust.

Jézus megjelenik mint vándor és ízt, erőt ad a sovány ételnek.

A sorvadozó gyermekek erőt kapnak.

Megudják, hogy Jézus volt közöttük.

f) Elmélyítés. Az erős hit meggyógyítja még a betegeket is. Aki hisz Krisztusban, azzal vele van Krisztus s ha nagy szükségben segítségül hívja, az Isten Fia meglátogatja.

III. Összefoglalás. Szép olvasás gyakorlása.

Táblára: Beszélhetsz jó vitéz, senki sem hallgat rád.

Sírt az ég egyik szemével, a másikkal nevetett.

Forgandó a szerenese, nem állandó a kinese.

1947. Január 2. hete.

Általános iskola V. osztály.

A tanítás anyaga: Névtűs szók, mint a mondat határozói.

Vázlat

I. Előkészítés. a) Kapcsoló ismétlés. A határozószók és határozóragos névszókról tanultak felújítása.

b) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. Példamondatok.

A tanuló az *asztal előtt* áll. Helyhatározó névtűk: **HOL?**

A *pad alatt* por van.

A *ház fölött* van a tető.

A *padok előtt* van az asztal.

Az *asztal mögött* van a tábla.

A *tábla mellett* van a térkép.

A *padok között* út van.

Vedd fel a *pad alól* a papírt! Helyhatározó névtűk: **HONNAN?**

A *padok mögül* jöjj ki!

Társad mellől ne jöjj el!

Alulról, felülről, elülről, stb.

Tedd a *szék alá!* Helyhatározó névtű, **HOVA?**

Nézz a *könyv fölé!*

Figyelj *magad elé!*

Ne lépj *Péter mögé!*

Lépj *Pali mellé!*

közé, köré, felé.

Reggel óta esik az eső. Időhatározó névtű.

Öt hónap múlva befejezzük a tanévet.

A mérget *orvosság gyanánt* használjuk. Módhatározó névtű.